

De loopbruggen aan de Lage Bothofstraat

Ab Gellekink

Komend vanaf de Laaressingel en de Edo Bergsmabrug ging je met de fiets (een auto hadden mijn ouders niet) onderaan de brug rechtsaf. Je had dan twee mogelijkheden: schuin naar links richting School 8, de Tweede Bothofdwarsstraat en de Hoge Bothofstraat, of naar rechts de Lage Bothofstraat in. Die laatste straat liep enigszins naar beneden, dwars door wat nu de wijk Transburg heet en strekte zich, evenwijdig aan de spoorlijn Enschede-Gronau, uit tot aan de kruising met de Oldenzaalsestraat. Hij kwam uit bij de spoorwegovergang tegenover de plek waar nu hotel Amadeus staat. Radio Nijhuis zat op de hoek. In het huisje langs de spoorlijn, aan de kant van de Oosterstraat, woonde onze stokoude Nols-oom, die Wissink heette en honderd jaar is geworden. De Lage Bothofstraat werd grotendeels omgeven door grauwe en eindeloos lange fabrieksgebouwen, hoewel aan de linkerkant nog enkele rijen woonhuizen stonden. Naar huidige maatstaven was het een troosteloze en om te wonen volstrekt ongezonde straat. De zon zal er nooit geschenen hebben. Links op de foto woonde het gezin van Anne de Wit, chef-machinist bij weverij Kremersmaten. Hoewel ik ook als jongetje wel wist dat sommige fabrieken van Ter Kuile waren, was voor mij alles ruwweg 'Van Heek'. De meeste complexen hadden een naam, die ik inmiddels ben vergeten. Die van Kremersmaten aan de rechterkant (niet op de foto) is mij bijgebleven, omdat Aaldrik Pas, mijn grootvader van moederszijde, daar afdelingsbaas was. Dat vond ik toen een heel hoge functie. Hij woonde aan de Hoge Bothofstraat, hoek Hoog en Droog, dicht bij de watertoren én de fabriek. Bij calamiteiten moest hij snel aanwezig kunnen zijn. Eigenlijk was hij 24 uur per dag in dienst van Van Heek, dat voelde hij ook zo en dat wilde hij ook zijn. Wie aan Van Heek kwam, kwam aan hem. Achteraf gezien was hij ook maar een radertje in het immense textielimperium, van de niet

De Lage Bothofstraat met het Nico Ter Kuile-complex en de loopbruggen, in de richting van de Oldenzaalsestraat.

Foto: Gemeente Archief Enschede

bij iedereen geliefde baronnen. Een van de varianten op hun fictieve grafschrift luidt niet voor niets:

*Hier ligt Van Heek van Rigtersbleek,
Oostburg en Kremersmaten.
De duvel zel hem in de hël
wel dekens weven laten.*

Ik was als de dood voor de beide loopbruggen die de fabrieken met elkaar verbonden. Vooral die ene kolos, die ook nog schuin afliep en laag hing. Elke keer als we daar kwamen aanfietsen, onderweg naar familie, ik achterop de bagagedrager van mijn vader, met in beide fietstassen een voet, wist ik zeker dat een van die bruggen zou instorten op het moment dat wij daar passeerden. Ik kneep mijn ogen enkele seconden stijf dicht en haalde opgelucht adem wanneer we het weer zonder schade gered hadden. Of dat de volgende keer ook weer zou lukken? Ook toen

gold immers al: in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Mijn schoonvader Geert Germes, die in 1962 op veel te jonge leeftijd overleed, was stoker bij Nico Ter Kuile. Hij was in zijn jonge jaren een goede turner met een atletisch lichaam. Ik zie hem - wanneer ik nu naar de foto kijk - in mijn gedachten de bruggen overlopen, dat zal hij vast vaak hebben gedaan. Want voor mij mocht dan zo ongeveer alles 'Van Heek' zijn, ik vernam onlangs dat ook die dreigende loopbrug wel degelijk tot het Ter Kuile-complex behoorde. Zo hoor je nog eens wat. Met het instorten van de Twentse textiel verdwenen de loopbruggen, de fabrieken en uiteindelijk ook de Lage Bothofstraat binnen de singels. Laten we wel wezen: het was ook geen gezicht, al die grauwe steenmassa's binnen de singels. De stadsvernieuwing was geen overbodige luxe.